

zaaknummer 2013 T 995

3 maart 2015

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. S. van Schaik, advocaat te Uden,

tegen:

wijlen **[naam]**,
geboren op [datum], overleden op [datum]
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de Congregatie van het Heilig Sacrament.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 24 juni 2014. Op 6 augustus 2014 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van pater [naam], Provinciaal Overste. Op 5 februari 2015 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden. Klager is verschenen met zijn echtgenote en heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. S. van Schaik. Namens de Congregatie zijn verschenen pater [naam], Provinciaal Overste van de Nederlands Provincie van de Congregatie van het Heilig Sacrament en pater [naam] vice-provinciaal van voornoemde Congregatie.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Wegens een spraakgebrek moest klager van zijn ouders naar een school met een logopedist. Zo kwam klager in 1958 terecht op de [naam]school te [plaats]. Aangeklaagde was als broeder werkzaam op de school. Hij werd 'broeder sport' genoemd, omdat hij de leerlingen na schooltijd opving om met hen te sporten.

Op een dag waren klager, aangeklaagde en twee vrienden van klager samen in de toneelzaal. Aangeklaagde lokte de drie jongens naar de achterkant van het podium. Achter de coulissen misbruikte aangeklaagde de drie jongens. Aangeklaagde pijpte de jongens en andersom moesten de jongens aangeklaagde pijpen. Daarbij is aangeklaagde klaargekomen in de mond van klager. Klager herinnert zich nog dat hij en zijn vrienden na het gebeurde naar de slaapzaal gingen en dat hij tien keer achter elkaar zijn tanden poetste.

Klager en zijn vrienden zijn vervolgens naar de rector gegaan om hun verhaal te vertellen. De rector haalde de drie jongens direct uit elkaar, zodat zij apart van elkaar hun verhaal konden doen. De volgende dag zag klager aangeklaagde in een auto zitten. Aangeklaagde keek klager indringend aan toen de auto wegreed. Daarna heeft klager aangeklaagde nooit meer gezien.

2.2. Klager vindt het lastig om te duiden welke gevolgen het misbruik door aangeklaagde op hem heeft gehad, omdat klager niet weet hoe zijn leven er anders uitgezien zou hebben. Wel denkt klager dat het misbruik door aangeklaagde zijn spraakgebrek geen goed heeft gedaan. Nadat klager -na een jaar- van de Determineer Schakelschool afging was zijn spraakgebrek er namelijk nog steeds. Klager constateert dat hij een trage start heeft gemaakt in zijn leven en nu begonnen is aan een inhaalslag.

Ongeveer tien jaar geleden heeft klager voor het eerst met zijn broers en zus gesproken over hetgeen hem is overkomen. De echtgenote van klager is al vele jaren op de hoogte van het misbruik van klager door aangeklaagde.

2.3. Klager wenst erkenning, begrip en excuses te ontvangen voor hetgeen hem door aangeklaagde aan is gedaan. Met een gegrondverklaring van zijn klacht hoopt klager zijn ervaring te kunnen verwerken. Voorts verzoekt klager een financiële vergoeding voor de door hem geleden schade.

3. De reactie (zakelijk weergegeven)

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De Overste heeft in zijn schriftelijk reactie gesteld dat er drie andere klachten bij de Klachtencommissie tegen aangeklaagde zijn ingediend, waarvan één klacht reeds gegrond is verklaard. Het onderzoek van de Commissie Deetman heeft niets opgeleverd over seksueel misbruik in relatie tot aangeklaagde. Wel is een briefje gevonden waarin een voorval met aangeklaagde wordt omschreven. Over wat voor voorval het exact gaat is echter niet duidelijk.

Ter zitting heeft de Overste zijn verontschuldigungen namens de Congregatie aan klager aangeboden en spijt betuigd voor het leed dat hem door aangeklaagde aan is gedaan.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer dertig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden. Eenmaal heeft aangeklaagde

klager oraal bevredigd en zich oraal door klager laten bevredigen, waarbij aangeklaagde een orgasme kreeg in de mond van klager. Hierbij waren twee vriendjes van klager aanwezig die dezelfde handelingen als klager moesten ondergaan c.q. moesten plegen.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt, in de eerste plaats door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld. Daarnaast wordt zijn verklaring ondersteund door een geground verklaarde klacht jegens aangeklaagde, bij de Klachtencommissie bekend onder nummer 2011T263. In deze klacht wordt omschreven dat aangeklaagde de betreffende klager kuste, streelde, aaide en tegen zijn geslachtsdeel aanwreef. Dit gebeurde ook op de [school] in [plaats]. Voorts wordt het verhaal van klager ondersteund door de steunverklaring van [naam] (wiens klacht bekend is onder nummer 2013W1116), waarin onder meer het gedwongen vasthouden/betasten van het geslachtsdeel van aangeklaagde staat omschreven.

Ook heeft de Klachtencommissie acht geslagen op de verklaring van de echtgenote van klager, welke zij ter zitting heeft gegeven en waaruit volgt dat zij al vele jaren op de hoogte is van het seksueel misbruik van klager door aangeklaagde.

Een en ander in onderlinge samenhang bezien ondersteunt naar het oordeel van de Klachtencommissie voldoende de aannemelijkheid van het seksueel misbruik van klager door aangeklaagde.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik ongeveer 12 jaar oud. Aangeklaagde was voor hem iemand waarin hij vertrouwen moest kunnen stellen.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. De gegroundverklaring van de klacht, alsmede de erkenning van het leed dat klager is aangedaan en een oprechte spijtbetuiging kunnen wellicht bijdragen aan de vermindering van dat leed.

4.6. Over het verzoek van klager om financiële vergoeding kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegroundverklaring van de klacht door de kerkelijk gezagsdrager kan klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie de klacht geground te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 3 maart 2015 door mr. H.J. Schepen, voorzitter, drs. N.A.M. van Beelen en mr. F.A.A. Duynstee, leden, bijgestaan door mr. L.P. Stapel, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.